

NASZ PRZYJACIEL

Dodatek tygodniowy „Głosu Wąbrzeskiego“ poświęcony sprawom oświatowym kulturalnym i literackim

Nr. 29

Wąbrzeźno dnia 9 lipca 1932 r.

Rok 10

EWANGELJA

św. Łukasza, rozdz. 16, wiersz 1—9.

Wówczas powiedział Jezus uczniom swoim tę powieść: Był niektóry człowiek bogaty, który miał wólarza, a ten był doniesion do niego, jakoby rozproszył dobra jego. A wezwał go, i rzekł mu: Cóż to słyszę o tobie? Oddaj liczbę wólarstwa twojego, albowiem już wólarzyć nie będziesz mógł. I mówił wólarz sam w sobie: Cóż uczynię, gdyż Pan mój odejmuje ode mnie wólarstwo? Kopać nie mogę, zebrać się wstydę. Wiem, co uczynię: że gdy będę złożon z wólarstwa, przyjmą mnie do domów swoich. Wezwawszy tedy każdego z dłużników pana swego, mówił pierwszemu: Wieleś winien panu memu? A on odpowiedział: Sto barył oliwy. I rzekł mu: Weźmij zapis twój, a siadź natychmiast, napisz pięćdziesiąt. Potem drugiemu rzekł: A ty wieleś winien? A on rzekł: Sto beczek pszenicy. I rzekł mu: Weźmij zapis twój, a napisz osmdziesiąt. I pochwalił Pan wólarza niesprawiedliwości, iż roztropnie uczynił. Bo synowie tego świata rozropniejsi są w rodzaju swoim nad syny światłości. A ja wam powiadam: Czyńcie sobie przyjaciół z mamony niesprawiedliwości, aby, gdy ustaniecie, przyjęli was do wiecznych przybytków.

NAUKA

Kim jest bogaty człowiek i jego wólarz?

Bogatym człowiekiem jest Pan Bóg, a wólarzem człowiek, któremu Bóg powierzył pod zarząd rozmaite dobra ciała i duszy, natury i łaski, jako to: pięć zmysłów, zdrowie, siły ciała, zręczność, moc i władzę nad drugimi, pamięć, rozum, wolną wolę, wiarę i dobre natchnienie i oświecenie, czas i sposobność do dobrego, doczesne dobra i t. d. Tych rozmaitych dóbr nie daje nam Pan Bóg na własność, tylko na to, ażebyśmy niemi zarządzali i obracali je na chwałę Jego i bliźnich naszych zbawienie, i dlatego zażąda On od nas najściślejszego rachunku, jeżeli dóbr tych źle użyli-

my, jeżeli dopuszczać się będziemy grzechów, pędzić przyjemne życie, gorszyć i uciskać drugih.

W jakim celu powiedział Chrystus to podobieństwo?

Ażeby nas pobudzić do pełnienia uczynków miłosiernych, mianowicie do wspierania ubogich przez jałmużnę.

Jacy to są przyjaciele, których zjednywać sobie mamy przez jałmużnę?

Są to, jak uczy święty Ambroży, prócz ubogich, Święci Pańscy-Aniołowie, sam nawet Chrystus, gdyż co czynimy ubogim, to czynimy Chrystusowi. (Mat. 25). „Na lichwę daje Panu, kto ma litość nad ubogim i nagrodę odda Mu”. (Przypowieści 19, 17). Ręce ubogiego, mówi święty Piotr Chryzolog, są rękami Chrystusa Pana. Przez ręce ubogiego posyłamy nasze dobra do nieba, gdzie je po naszej śmierci napowrót znajdziemy: modlitwa ubogich i Świętych, których sobie przez nie jako przyjaciół zjednywamy, sprawi u Boga z pewnością to, że da nam śmierć szczęśliwą.

Dlaczego chwali bogaty pan wólarza?

Chwali go z powodu jego rozsądku i przezorności, a nie dla jego niesprawiedliwości; dlatego też dodaje te słowa: synowie tego świata rozropniejsi są w rodzaju swoim nad syny światłości, t. j. ludzie światowo myślący, umieją sobie lepiej radzić, aniżeli syny światłości, t. j. pobożni, którzy starają się Bogu podobać i gromadzić skarby niebieskie.

Dlaczego Chrystus Pan nazywa bogactwo niesprawiedliwością?

1. Ponieważ często nabywamy i przychodzimy do niego w drodze niesprawiedliwości;
2. ponieważ niejednego człowieka pobudza to bogactwo do niesprawiedliwości;
3. ponieważ staje się ono często powodem rozrzutności i na złe bywa używane.

ZABYTKI ARCHITEKTONICZNE W POLSCE.

Na zdjęciu naszym widzimy fronton kościoła parafjalnego we Włodawie w powiecie włodawskim. Jest to jeden ze starszych zabytków budownictwa kościelnego na ziemiach Polski.

ORYGINALNY WYŚCIG.

Na zdjęciu naszym widzimy drużynę jednego z wielkich hoteli londyńskich, trenującą do wesolych mistrzostw kelnerów.

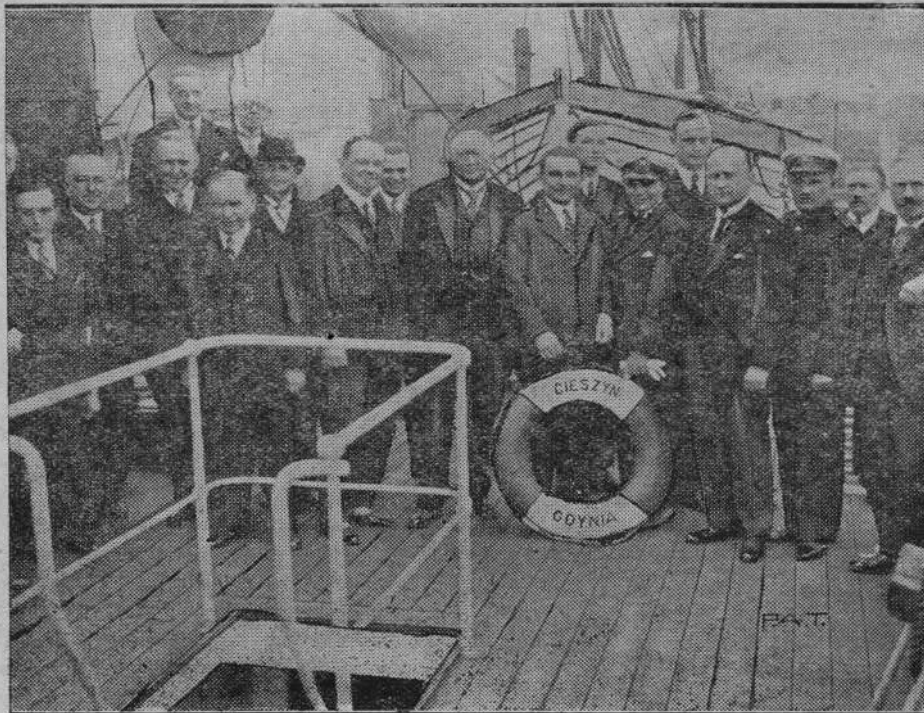

100 METRÓW MIŁOŚCI.

Na zdjęciu naszym widzimy moment z jednego z ostatnich filmów polskich, a mianowicie skok Krystyny Ankiewiczówny, bohaterki filmu sportowego pod nazwą „100 metr. miłości”.

STATEK ŻEGLUGI POLSKIEJ SS. „CIESZYN” W ANTWERPIJL

W związku z uruchomieniem przez Żeglugę Polską regularnej linii Gdynia — Antwerpja odbyło się na statku „Cieszyn” w czasie jego postoju w Antwerpji przyjęcie, — urządzone przez dowódcę statku, w którym wzięli udział: poseł RP. w Brukseli z urzędnikami poselstwa, urzędnicy konsulatu RP. w Antwerpji, przedstawiciele belgijskich władz państwowych i świata handlowego.

„Młodzi nie mając doświadczenia skwapliwością grzeszą; starzy, spazrywając się na jednem, więcej się czasem lękają niż potrzeba — środkiem iść najlepiej“.

STRZECHA

Miłość to ma w sobie szczególnego, że razem podaje się jarzmu i panuje.

JEDZIEMY NAD POLSKIE MORZE!

Uragnione dni wypoczynku nadeszły. Drzwi przybytków Wiedzy-Szkół zamknęły się na dwa pełne miesiące. —

Po ciężkiej pracy, doczekaliśmy się upragnionych wolnych chwil. Niejeden wyjedzie na letnisko, by zdala od zgiełku i gwaru miasta, w spokoju zacząć pisać do dalszej czekającej pracy.

Wyjeżdżając na letnisko pamiętaj przedewszystkiem należy o obowiązku o-

bywatelskim Polaka: **bojkotować letniska obce a popierać polskie!**

Niech nikt nie jedzie do Gdańska ni Sopot! Polskie pieniądze niechaj pozostaną w Polsce! — Kto chce z pożytkiem spędzić wakacje, niech jedzie nad **Polskie Morze!**

Hasło: „**Jedziemy nad Polskie Morze, nad bursztynowe brzegi Bałtyku**“, niech rozlega się wszędzie, po siołach i miastach w każdym domu **szczerze polskim.** (K)

Słowo do Czytelnika!

Czasy są ciężkie. Wszyscy borykamy się z biedą. Ogólny brak gotówki daje się wszędzie odczuwać — i na wsi i w mieście.

Taki to jest czas. Wiercie nam Czytelnicy, że bieda to nie nowość — była ona już dawniej — jak prawie świat istnieje. Kryzys odczuwano zawsze, choć nie w takiej jak obecnej fazie.

Ale był...

Zresztą to wszystko Czytelnikom jest znane! —

W dobie obecnej ciężko jest wydawać pismo — zwłaszcza pismo takie jakie każdy sobie życzy:

łanie obszerne i by przynosiło najświeższe i wszechstronne wiadomości.

Aby pismo nasze wychodziło w myśl życzeń Czytelników, niezbędna jest pomoc ze strony Szan. Czytelników. Pomoc ta — to nie żadna pomoc finansowa — to pomoc w postaci prenumerowania pisma naszego, popierania go wśród krewnych i znajomych!

Gdy każdy z Czytelników pozyska jednego prenumeratora, pismo nasze będzie takie, jakie sobie Czytelnik życzył!

Świątobliwe niewiasty polskie

Elżbieta Sieniawska.

Córka Anzelmia Gostomskiego, wojewody Rawskiego, i Zofji Szczawińskiej, kasztelaniki Sochaczewskiej, była wychowana od młodości świątobliwie w zamiłowaniu pobożności i cnoty. W trzydziestym roku życia chciano ją wykraść właśnie, gdy ją matka odwoziła do Warszawy na dwór królowej Anny; zasadzki tej z kilkudziesięciu ludzi złożonej, szcze-

Kalendarzyk historyczny

5. 1778 Tadeusz Kościuszko przybywa do Ameryki.
7. 1572 Śmierć Zygmunta Augusta.
8. 1831 Klęska Giełguda i Chłapowskiego pod Szawiami.
9. 1623. Gdańszczanie hołdują królowi polskiemu.
11. 1831 Gen. Paszkiewicz przeprowadza się przez Wisłę pod Nieszawą (około Płocka).
13. 1794 Oblężenie Warszawy przez Prusaków.
14. 1410 Władysław Jagiełło zadaje klęskę Krzyżakom pod Grunwaldem.
15. 1738 Klęska Turków pod Mohaczem.
16. 1625 Szwedzi zajmują Gdańsk. — 1831 Korpus Rolanda wchodzi do Prus.
17. 1501 † Króla Jana-Olbrachta w Toruniu. — 1792 Bitwa pod Dubienką.
18. 1515 Zygmunt I. król polski na zjeździe monarchów w Wiedniu.
19. 1569 Hołd Księcia Alberta pruskiego.
20. 1570 Miasto Gdańsk dostaje przywileje. — 1633 Fryderyk Kettler, książę

śliwie uniknęła, zboczywszy z drogi do kościoła na Mszę św.

Polubiwszy szczególnie Elżbietę królową Anna, wydała ją za mąż za Prokopa Sieniawskiego, podówczas podczaszego, a potem marszałka Wielkiego Koronnego. Mąż to był surowej cnoty, żyła z nim Elżbieta lat sześć tylko.

Po śmierci męża pani ta dom swój w klasztor przemieniwszy, nie chciała już wejść w inne związki, pomimo, iż o jej rękę starali się znakomici mężowie, a między innymi Janusz Ostrogski, kasztelan krakowski.

STARY DOM

Pochylił mi się dom stary,
pochylił mi się ku ziemi;
i trzebaby go koniecznie
podeprzeć dłońmi silnemi.

Pochylił mi się ku ziemi
i coraz bardziej gnie się,
spróchniały w nim ściany dębowe
robactwo gryzie przyciesie.

Wichura się nad nim niesie
i burza gromami błyska...
Jakże mi bronić potrzeba
świętego ojców siedziska!...

Stanisław Sakłak.

kurlandzki, składa hołd królowi Władysławowi IV.

21. 1792 Caryca Katarzyna wzywa Stanisława Augusta do przystąpienia do konferencji Targowickiej.

23. 1793 Targowiczanie podpisują rozbiór Polski.

24. 1683 Król Jan III. wyrusza z Warszawy na odsiecz Wiednia.

25. 1393 † Konrada Wallenroda mistrza krzyżackiego. — 1418 Sejm walny w Łęczycy.

26. 1550 Sejm walny w Piotrkowie.

27. 1806 Napoleon I. wyjeżdża do Poznania.

30. 1514 Gliński wydaje Smoleńsk Moskalom.

31. 1847 Stracenie we Lwowie Teofila Wiśniewskiego i Józefa Kapuścińskiego.

— 1914 Mobilizacja Legionów przeciwko Rosji w Krakowie.

Uwolniony się od interesów domowych, po śmierci męża swego wynikłych, pani ta życie wdowie w ten sposób rozpoczęła: odrzuciwszy wszelkie wygody i wystawne życie, poświęciła się postom, modlitwom i dobrym uczynkom. Nie spała więcej nad cztery godziny i to na ziemi przykrytej sukniem. Nie lubiła nigdy wytwornych strojów, częstokroć w skromnych i łatanych szatach chodziła.

Zmarła w roku 1624, pogrzebana we Lwowie. Ciało jej widziane w lat 145 po śmierci, znaleziono nienaruszone.